# Raadsvoorstel

| | |
|---|---|
| Portefeuillehouder: | Wethouder E. Heinrich |
| Datum B&W vergadering | 9 maart 2021 |
| Documentkenmerk: 2021-022 | behorende bij zaak: |

Aan de raad,

# Onderwerp:

Verordening tijdelijke Monumentencommissie 2021

# Voorgesteld raadsbesluit/c.q. beslispunten

1. De “Verordening op de Monumentencommissie 2005” in te trekken.
2. De “Verordening tijdelijke Monumentencommissie 2021” vast te stellen.

## *Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid*

Artikel 149 van de Gemeentewet

## *Inleiding*

**Aanleiding**

In 2019 zijn drie scenario’s voor een nieuw monumentenbeleid met uw gemeenteraad behandeld, waarna de scenario met het meeste draagvlak verder is uitgewerkt. In 2020 is dit scenario (verplichte aanwijzing met subsidiemogelijkheid) met uw gemeenteraad besproken. Hiervoor bleek geen draagvlak te zijn. Het voornemen was om de nieuwe scenario in aangepaste vorm te zijner tijd aan uw raad voor te leggen.

In de Perspectiefnota 2021 is aan uw gemeenteraad een bezuinigingsvoorstel voorgelegd om het project Monumentenbeleid stop te zetten. Uw gemeenteraad heeft toen daarmee ingestemd. De extra financiën die waren opgenomen om de uitvoering van dat beleid mogelijk te maken werden geschrapt. Ook leidde dit tot 0,5 fte besparing.

De leden van de monumentencommissie Landsmeer hebben eind 2020 per brief kenbaar gemaakt per 1 januari 2021 als lid van de commissie te willen stoppen. De opzegbrieven zijn ter kennisname aan dit voorstel toegevoegd.

**Kader**

De gemeente is verplicht een verordening vast te stellen waarin ten minste de inschakeling van een commissie op het gebied van de monumentenzorg op basis van artikel 9.1 lid 1 onder a Erfgoedwet in samenhang met artikel 15 van de Monumentenwet 1988 wordt geregeld.

**Doelstelling/beoogd resultaat**

Met het instellen van een tijdelijke Monumentencommissie voldoet de gemeente weer aan bovengenoemde wettelijke eis.

## *Argumenten en afweging*

Als alternatief voor de monumentencommissie, wordt voorgesteld om de advisering / taken van de monumentencommissie tijdelijk te beleggen bij de welstandscommissie, een onderdeel van Mooi Noord-Holland. De welstandscommissie functioneert al jaren als de commissie die toetst op welstand in de gemeente. De tijdelijke noodzaak – om aan de wettelijke eis te voldoen – vraagt om een pragmatische aanpak. Dit voorstel is financieel en praktisch gezien het meest haalbaar. De argumenten worden hieronder beschreven.

Verordening commissie wettelijke eis

De gemeente is dus wettelijk verplicht om bij verordening een commissie op het gebied van monumentenzorg in te stellen . Het college is verplicht om advies te vragen aan deze commissie voordat zij beslissen op een

aanvraag voor een rijks- of gemeentelijk monumentactiviteit. Ook is het college verplicht om advies te vragen voor een aanvraag of ontwerp van een omgevingsvergunning voor een rijks- of gemeentelijk monumentactiviteit .

In het verleden is de 'Verordening op de Monumentencommissie 2005' vastgesteld – de basis van de monumentencommissie. Voorgesteld wordt om die verordening aan te passen naar de nieuwe situatie. De huidige taken van de welstandscommissie blijven onverkort van kracht. De juridische grondslag van de welstandscommissie blijft ongewijzigd. De nieuwe verordening is nodig om het stuk over monumenten juridisch te dekken tot de nieuwe adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit onder de Omgevingswet in werking treedt. De nieuwe verordening leunt daarom vooral naar het onderwerp monumenten dan naar het onderwerp welstand. Het vaststellen van deze verordening is een raadsbevoegdheid.

Samenhang met adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit onder de Omgevingswet

Onder de Omgevingswet (vanaf 1 januari 2022) moeten alle gemeenten een gemeentelijke adviescommissie instellen voor de omgevingskwaliteit. De bestaande commissies zoals welstand en monumenten komen niet meer terug. De gemeente is dan wettelijk verplicht om een adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit in te stellen. De behandeling van deze adviescommissie staat volgens de raadstermijnagenda gepland in het 4e kwartaal van 2021. Er wordt dan ook een nieuwe verordening opgesteld en aan uw raad voorgelegd.

Lokaal maatwerk en kennis

Voorgesteld wordt om de advisering op het gebied van monumenten te beleggen bij de welstandscommissie. De welstandscommissie is een onderdeel van de overkoepelende organisatie Mooi Noord-Holland. De gemeente beschikt zelf niet over voldoende expertise en ambtelijke capaciteit om de bestaande lokale regelgeving te toetsen of om hierover advies uit te brengen. Het meest ideaal is dan een organisatie die al jaren werkzaamheden voor de gemeente Landsmeer uitvoert en de aandachtspunten van een kleine, lokale gemeenschap kent.

De welstandscommissie beschikt over voldoende expertise om alle aspecten van monumentenzorg te behandelen. De huidige welstandscommissie bestaat uit vier personen. Uit de ervaringen en achtergronden van de leden (en coördinator) blijkt dat ze over voldoende kennis en kunde beschikken om naast de welstandsadvisering ook de monumentenadvisering te verzorgen:

• Ben Ewals: ervaren stedenbouwkundige en oud architect-lid en voorzitter van de geïntegreerde adviescommissie in Den Helder.

• Marcel Heijmans: ervaren (restauratie)architect en bouwhistoricus. Jaren lid geweest van de centrale Erfgoedcommissie in Alkmaar.

• Belinda van Buiten: ervaren architect en eerder gewerkt voor commissie Kennemerland en Utrechtse organisatie Mooisticht en in diverse (geïntegreerde) commissies.

• Aniek de Jong: coördinator van de commissie met nodige architectuurhistorische kennis (bouwkunde, specialisatie transformatie en restauratie en master erfgoedstudies VU).

Voordelen van het beleggen van de taken van monumenten bij de welstandscommissie

Door de taken van de monumentencommissie tijdelijk te beleggen bij de welstandscommissie Mooi Noord-Holland blijft de advisering op het gebied van monumentactiviteiten voldoende geborgd in 2021 en voldoet de gemeente weer aan de wettelijke eis op het gebied van monumentenzorg.

Andere bijkomende voordelen van deze commissie zijn:

- Er zijn veel raakvlakken bij de behandeling van monumentenplannen en de mate van welstand. Door het laten uitvoeren van deze tijdelijke commissie worden er meer eenduidige adviezen afgegeven. Integraliteit leidt dus tot meer diverse inbreng in de discussies over initiatieven.
- Logische indeling voor de burger/initiatiefnemer. Het beleggen van de taken van monumenten bij de welstandscommissie is voor de burger/initiatiefnemer duidelijker. Er volgen geen losse verslagen meer van beide commissies. Resultaat is een advies die wordt gedragen.

Resultaten meenemen

Tot slot is het voordeel van het tijdelijk overhevelen van de taken van de monumentencommissie naar de welstandscommissie dat er kan worden 'proefgedraaid' met deze constructie tot aan de samenstelling van een nieuwe adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit voor de Omgevingswet. De resultaten hiervan kunnen in het 4e kwartaal 2021 worden meegenomen in het raadsvoorstel voor die adviescommissie.

**Risico's**

Het niet instellen van een commissie voor monumenten zorgt ervoor dat de gemeente niet voldoet aan de wettelijke eis.

**Financiële aspecten**

Met het huidige beperkte budget voor het uitvoeren van het monumentenbeleid, is dit voorstel het meest haalbaar. Het basisuurtarief voor een commissielid van Mooi Noord-Holland bedraagt EUR 120,-. Met het verwachtte lage aantal aanvragen voor monumenten tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de lokale kennis die de leden al hebben over Landsmeer, is de verwachting dat het behandelen van eventuele aanvragen binnen het uur kunnen worden gerealiseerd. Dit past ruim binnen het budget voor monumenten.

**Duurzaamheid**

Het voorstel kent geen duurzaamheidsaspecten.

**Uitkomsten advies en inspraak:**

n.v.t.

**Communicatie**

Het besluit van uw raad over de verordening wordt gepubliceerd via www.decentrale.regelgeving.overheid.nl. De "Verordening op de Monumentencommissie 2005" wordt ingetrokken.

## *Publiekssamenvatting*

De leden van de monumentencommissie Landsmeer hebben per 1 januari 2021 hun taken neergelegd. Een alternatief moet worden gevonden om aan de wettelijke eis (instellen van een commissie voor cultureel erfgoed) te voldoen. Er is gezocht naar een pragmatische alternatief voor de periode van heden tot 1 januari 2022. Vanaf 1 januari 2022 treedt namelijk de Omgevingswet in werking. Deze wet schrijft voort dat de gemeente dan een nieuwe adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit ingesteld moet hebben. De welstands- en monumentencommissie komen dan niet meer terug. In dit voorstel wordt voorgesteld om tijdelijk de taken en advisering van de monumentencommissie onder te beleggen bij de welstandscommissie, totdat een nieuwe adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit is ingesteld.

## *Bijlagen*

B1. Opzegbrief L. Eelman
B2. Opzegbrief M. Beek
B3. Opzegbrief M. Roosebeek
B4. Opzegbrief Y. Lievaart
B5. Verordening tijdelijke Monumentencommissie 2021
B6. Verordening op de Monumentencommissie Landsmeer 2005

U wordt uitgenodigd tot besluitvorming over te gaan.

Met vriendelijke groet,

namens het college van burgemeester en wethouders van Landsmeer,

| | |
|---|---|
| Drs. D.D. (Dennis) Straat | mr. R. (René) Dekker |
| Burgemeester | Loco-secretaris |

# Raadsbesluit

| | |
|---|---|
| Portefeuillehouder: | Wethouder E. Heinrich |
| Datum raadsvergadering | 1 april 2021 |
| Documentkenmerk: 2021-022 | behorende bij zaak: |

## De raad van de gemeente Landsmeer

Gelezen het raadsvoorstel van het college, voorstelnummer: 785156561067454 behorende bij zaak: 5871-2021

Gehoord de behandeling in de oordeelsvormende sessie van de raad.

### *Raadsbesluit*

1. De “Verordening op de Monumentencommissie 2005” in te trekken.
2. De “Verordening tijdelijke Monumentencommissie 2021” vast te stellen.

De raad van de gemeente Landsmeer,

De griffier

De voorzitter